

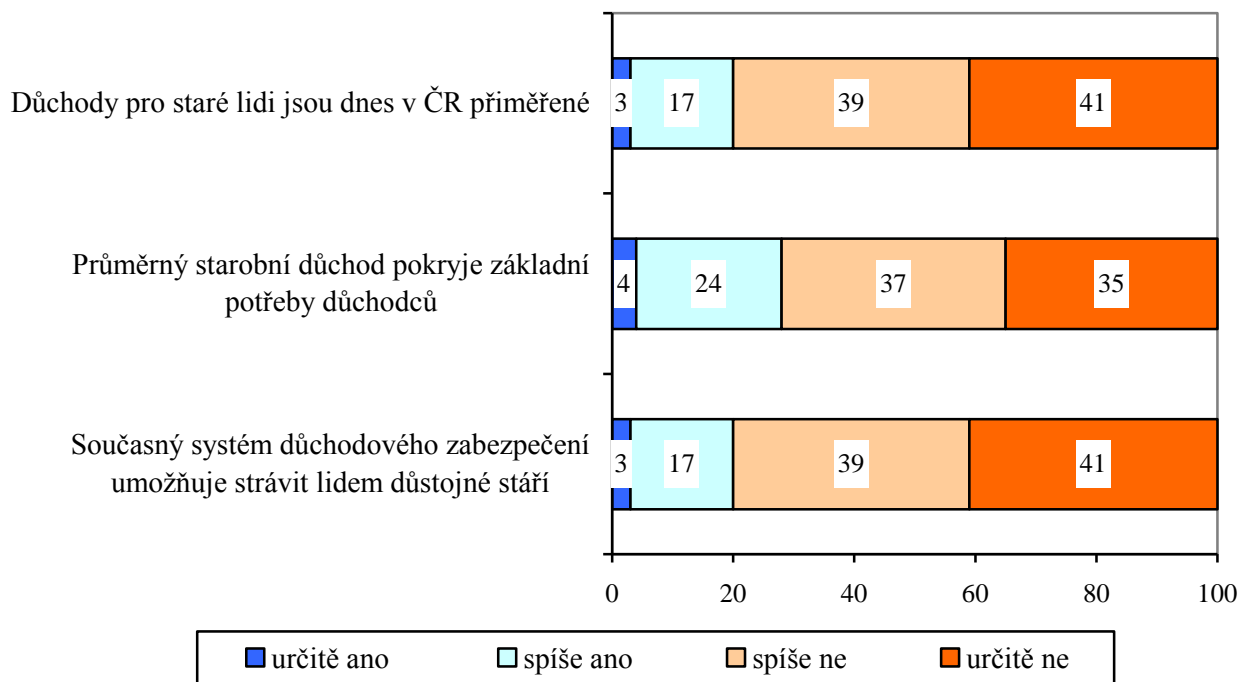
VEŘEJNOST JE K VÝŠI STAROBNÍCH DŮCHODŮ STÁLE KRITIČTĚJŠÍ

Výrazná většina občanů ČR nepovažuje aktuální starobní důchody za přiměřené (80 %) a dostatečné na pokrytí základních potřeb důchodců (72 %). Většina veřejnosti se dále nedomnívá, že současný systém důchodového zabezpečení umožňuje strávit lidem důstojné stáří (80 %). Převažující negativní hodnocení výše důchodového zabezpečení je charakteristické pro všechny sociální skupiny, i když podle očekávání jsou nejkritičtější samotní důchodci a nejméně kritičtí studenti.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 29. srpna až 8. září 2013. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1093 respondentů.

V českém veřejném mínění jasně převažují kritické postoje k současnému důchodovému zabezpečení. Podle čtyřpětinové většiny občanů (80 %) nejsou současné důchody vyplácené starým lidem přiměřené a systém důchodového zabezpečení neumožňuje lidem prožít důstojné stáří. Mírně nižší podíl lidí (72 %) je dokonce přesvědčen, že průměrný starobní důchod nestačí pokrýt základní potřeby důchodců.

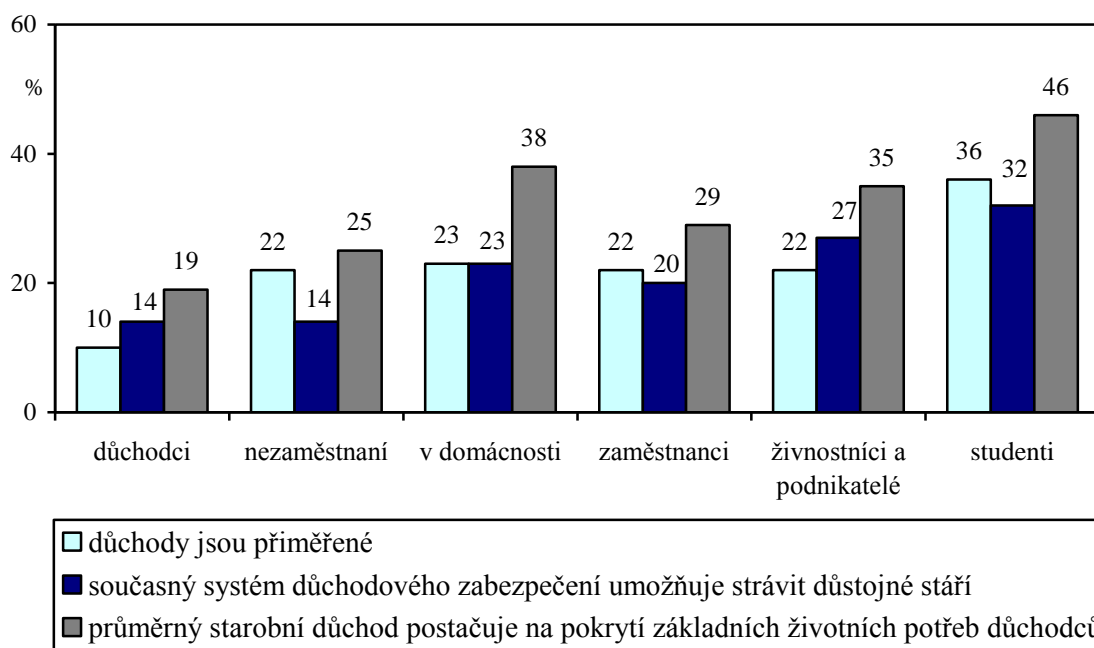
Názory na starobní důchody a důchodový systém (údaje v %)

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů

Samotní příjemci starobních důchodů – důchodci – jsou podle očekávání ještě kritičtější: 90 % důchodců nepovažuje důchody za přiměřené, 86 % důchodců se nedomnívá, že současný systém přináší důstojné stáří, 81 % důchodců tvrdí, že průměrný důchod není dostatečný na pokrytí základních potřeb starých lidí.

Názory na přiměřenost důchodového zabezpečení
Podle sociálního postavení (podíly kladných odpovědí v %)

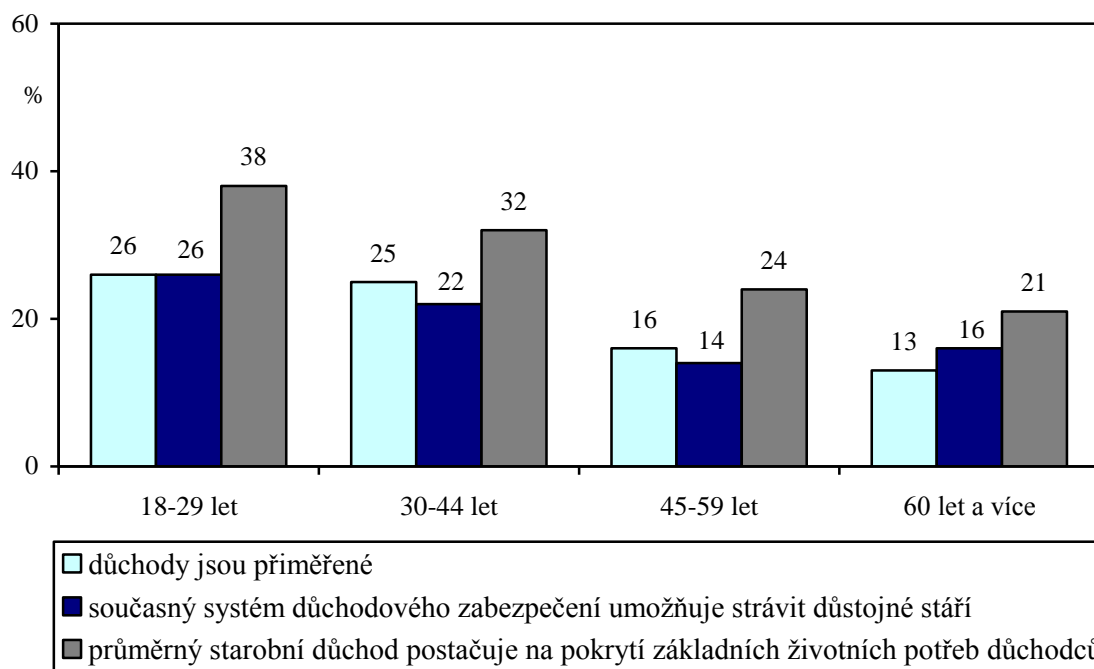

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů

Pozn.: Údaje za nezaměstnané a osoby v domácnosti jsou vzhledem k jejich nižšímu absolutnímu počtu v souboru pouze orientační.

Negativní hodnocení výše důchodového zabezpečení převažuje ve všech sociálních skupinách. Pohled na různé věkové skupiny však nabízí zajímavé rozdělení, pro intenzitu kritiky je dělicí hranicí přibližně věk 45 let.

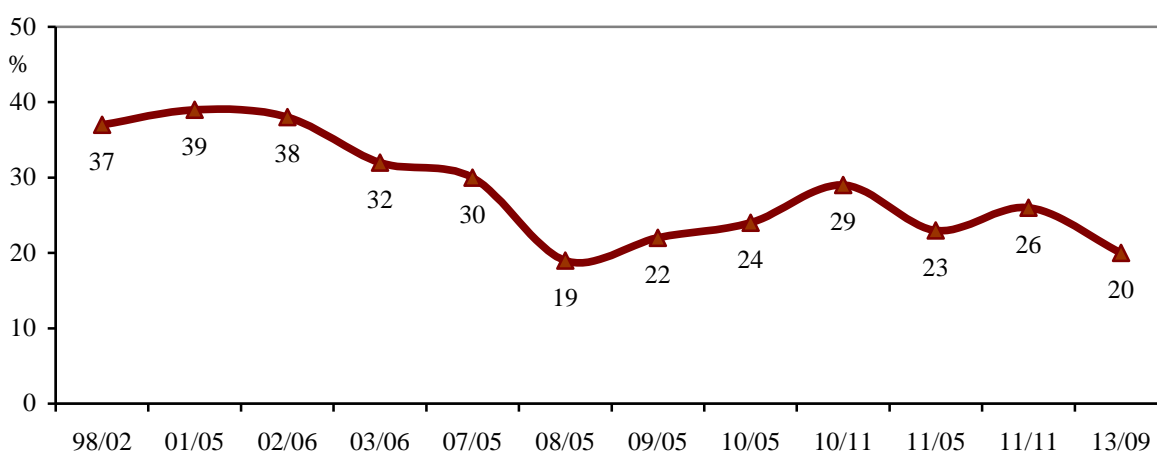
Názory na přiměřenost důchodového zabezpečení
Podle věku (podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů

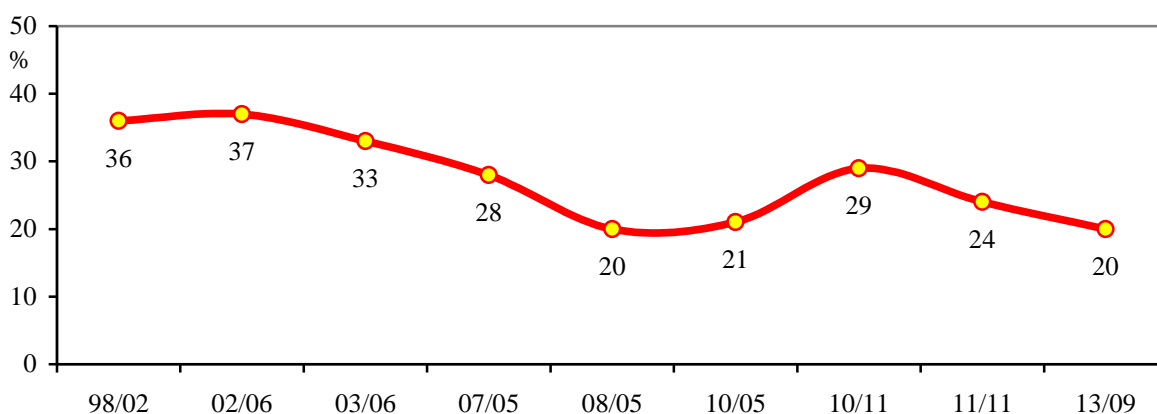
Názory na starobní důchody a systém důchodového zabezpečení byly podle výzkumů STEM od roku 1998 do roku 2002 poměrně stabilní, kritické postoje v nich převažovaly v případě přiměřenosti důchodů a možnosti na důstojné stáří, v případě dostatečnosti důchodů na základní životní potřeby byla veřejnost rozdělena do dvou vyrovnaných táborů. Od roku 2003 se však kritika veřejnosti začala vyhrcovat a nejvyšší míru nespokojenosti v této oblasti ukázal výzkum z května 2008. Jisté následující zlepšování hodnocení výše důchodového zabezpečení skončilo v roce 2011. Aktuální průzkum ukazuje podobné rozložení názorů na tyto otázky jako v době nejvyšší míry kritiky v květnu 2008.

„Myslíte si, že důchody pro staré lidi jsou dnes v České republice přiměřené?“
(součet odpovědí „určitě ano“ + „spíše ano“ v %)

Pramen: STEM, Sociální zabezpečení 2/1998, Trendy 2001-2013

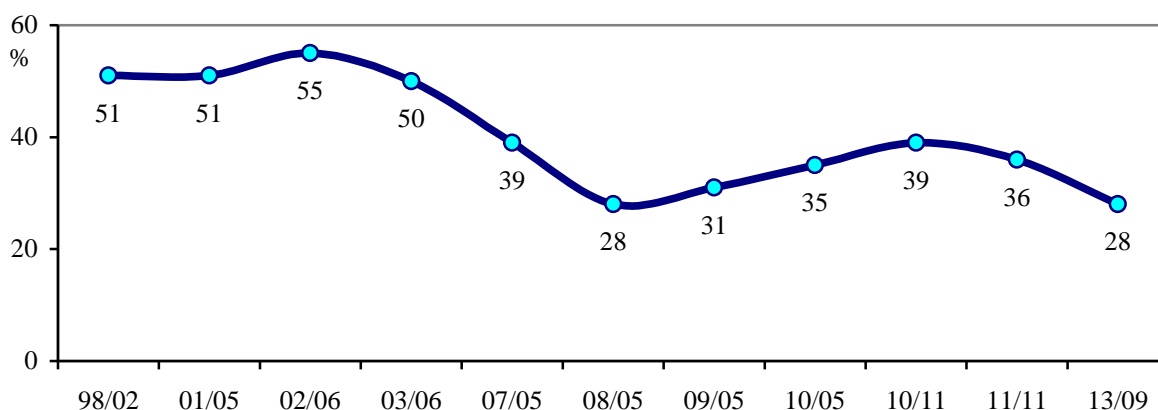
„Řekl(a) byste, že současný systém důchodového zabezpečení umožňuje strávit lidem důstojné stáří?“ (součet odpovědí „určitě ano“ + „spíše ano“ v %)

Pramen: STEM, Sociální zabezpečení 2/1998, Trendy 2002-2013

„Postačuje podle Vás průměrný starobní důchod na pokrytí základních životních potřeb důchodců?“

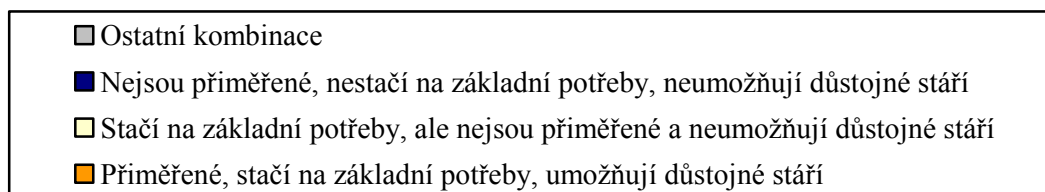
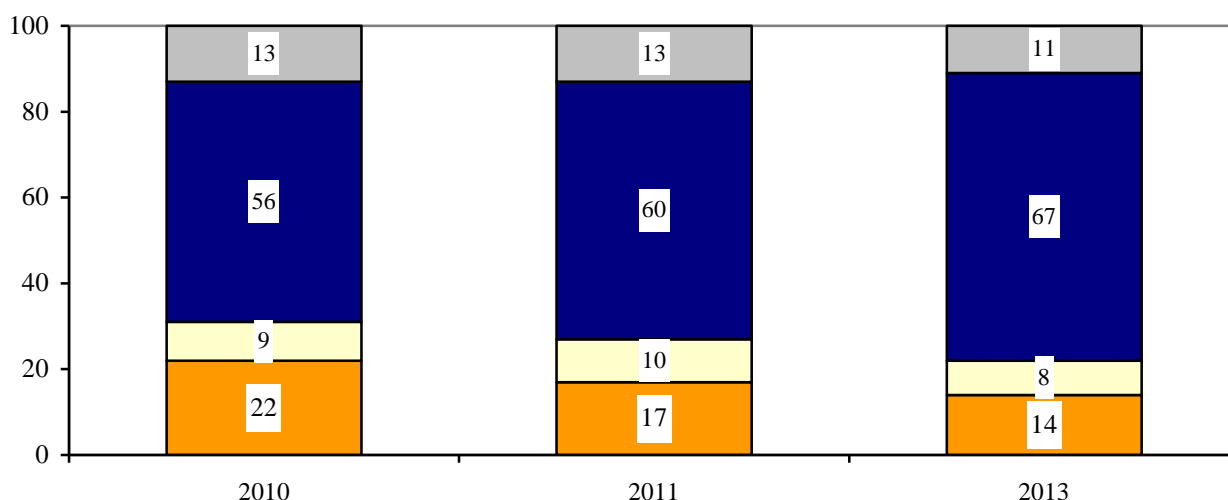
(součet odpovědí „určitě ano“ + „spíše ano“ v %)

Pramen: STEM, Sociální zabezpečení 2/1998, Trendy 2001-2013

Česká veřejnost je v hodnocení důchodového systému a starobních důchodů konzistentní. Dvoutřetinová většina dotázaných občanů vyjádřila svůj nesouhlas s aktuální situací v této oblasti ve všech třech otázkách. Naopak pouze 14 % lidí hodnotí důchody jako přiměřené a postačující na pokrytí základních potřeb i na důstojné stáří. Pokles podílu příznivých názorů na výši důchodů, patrný od roku 2011 (viz předchozí grafy), se jasně ukazuje i v kombinační typologii: podíl celkově negativního hodnocení se zvýšil o 11 procentních bodů.

Kombinace názorů na přiměřenost důchodů

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 11/2011, 9/2013